

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [http://www.risaleonline.com/soru-cevap/kanunlarin-tesiri]

[Muhtelif Risale-i Nur](#) [Risale-i Nur Mütalaası](#) [İman](#) [Muhtelif Yaratılış](#)
[Sırları](#) [Muhtelif Allah](#) [Melekler ve Ruhaneler](#) [Muhtelif](#) [Muhtelif](#)

Soru

Kanunların Tesiri

Kainatta cari kanunların yalnız ilmi vücudu varsa, bu kanunlar vasıtasıyla madde üzerinde tesirleri nasıl oluyor?

Cevap

SorduĐunuz soru de Őu kısmı düzeltmek gerekirse; kanunların madde üzerinde etkisi ve tesiri yoktur. Ehl-i Sünnet inancına göre tesir sahibi sadece Allah'ın kudretidir, ayrıca kanunların ilmî vücudu olması onları madde üzerinde tesir sahibi yapmaz.

Kâinatta varlıkları anlaşılan kanunlar tabii değildir, Allah'ın yaratırken takib ettiği kendi hikmetli adetleridir. Bu kanunların böyle olmasını dilemiş ve kelamıyla emretmiştir. Bu kanunlar maddi varlıklar değildir. Allah'ın ilminde olan manevî varlıklardır. İnsanlar ise ilmî ilahide böyle kanunların bulunduğunu etraflarında cereyan eden yaratılış hadiselerindeki düzenden ve hep aynı Őartlarda aynı tarz yapılmasını görmekte anlarlar. "Demek ki yaratıcının kendine ait bir yaratma düzeni vardır" diye fark ederler.

Fakat maalesef, bazı gafil insanlar da etraflarındaki bu düzenin bir kanuna dayandığını fark edip Allah'a vermek yerine bu kanunların kendiliğinden var olduğunu ve âlemin düzen ve ahengini bu kanunların sağladığını zannederler. Halbuki yalnızca ilmen var olan kanunların alemde maddi işler yapması, etkide bulunarak eşyayı düzene sokması aklen imkansızdır ve saçmalıktır. Yukarıdaki örnekten yola çıkarsak, evde koyduğumuz program kendiliğinden evi düzene sokabilir mi? Maddeten var olan, bilgi ve kuvveti bulunan bizler o programı uygulamadıktan sonra, mana ve kavram boyutunda ve yalnız zihnimizde bulunan o ilmî program kalktıktan ev işlerini asla düzene sokamaz. Çünkü zihinde varsa da evin içinde maddi olarak yoktur. Olmayan şey evi nasıl düzene soksun? Aynen bunun gibi âlemdeki kanunlar

da âlemin içinde bulunan maddi varlıklar değildir. Yalnız ilmi, itibari varlığı bulunan ve gerçek maddi varlığı olamayan, âlemde yer kaplamayan, hatta enerji olarak dahi bulunmayan bu kanunlar, âleme etki etme kabiliyetinden yoksundurlar. Öyleyse o kanunları kendine adet edinmiş olan Allah'tan başka kimse şu âlemdeki düzeni ve yaratmayı sağlayamaz.

Allah'ın büyük yaratılış şeriatinin hükümleri (kanun maddeleri) maddi değil; manevidir ve yalnız ilimî vücutları vardır. Yani bunlar mana olarak bulunan ilmi varlıklardır, âlemde bir yer işgal etmezler, Allah'ın ilminde ve insanların zihinlerinde bulunurlar. Mesela, bulunduğumuz evde desek ki, "bundan sonra yemek şu saatte yenecek ve şu saatte yatılıp şu saatte kalkılacak ve buna kesinlikle uyulacak" deyip bir günlük program yapsak bu bir kanun sayılır. Fakat bu kanun hiçbir yerde maddi olarak bulunmadığı halde manevî ve ilmî olarak ev halkının zihinlerinde bulunur. İşte böyle maddi varlığı olmayan ilmî kavramlara mevcûd-u ilmî, ya da vucud-u ilmî denilir. Mesela, yerçekimi kanununun hakiki, maddî bir varlığı yoktur. Ama ilimde ve zihinde böyle bir kavram vardır. Yalnız burada kanun ile kanunun icra edildiği fiilleri karıştırmamak gerekir. Mesela, yerin bir elmayı çekip ağaçtan düşürmesi fiili kanun değildir, kanunun icra edildiği bir iştir. Kanun ise, yerin hangi düsturlarla çekeceğini anlatan bir kavramdır.

Ayrıca bakınız

<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/kanunlarin-yalniz-ilm-i-vucutlarinin-bulunmasi>

<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/kanunlarin-vucudu>

-